

HARTENKREET VAN DE HUISARTS

“Ook na het bellen van maar liefst 20 thuiszorgorganisaties, krijg ik geen zorg geregeld voor mijn terminale patiënt”

“Voordat mijn depressieve patiënt kan starten met een behandeling in een ggz-instelling zijn we 12 weken verder. Intussen probeer ik met medicatie mijn patiënt te helpen, maar fijn voelt dit niet”

“De werkdruk is in onze praktijk zo enorm toegenomen dat de zorg voor mijn patiënten gevaar loopt”

Aan de politiek:

Als vertegenwoordigers van de Nederlandse huisartsen kunnen we er niet omheen: in het hele land horen we de roep van huisartsen luider worden. De problemen in de zorg zijn omvangrijk. De rek is eruit. De basis wankelt. Wij vragen u daarom de hartenkreet van de huisartsen tot u door te laten dringen en ons te steunen met:

Laat huisartsen doen waar ze goed in zijn

Huisartsen hebben vastgesteld wat ze wel en wat ze niet kunnen doen binnen hun mogelijkheden en competenties. Steun de huisarts in het goed kunnen uitvoeren van deze kerntaken en belast ze niet met zorgtaken en verantwoordelijkheden die elders thuishoren. Patiënten hebben recht op de juiste zorg op de juiste plek.

Geef huisartsen de oplossingen in handen

Voor de belangrijkste knelpunten in de huisartsenzorg hebben huisartsenorganisaties, overheid, zorgverzekeraars en patiëntvertegenwoordigers heldere afspraken gemaakt in het Hoofdlijnenakkoord Huisartsenzorg. Help ons met de snelle realisatie van de afgesproken oplossingen, zodat we de urgente knelpunten in de huisartsenzorg het hoofd kunnen bieden.

WAAROM VRAGEN WE STEUN?

De dokter ligt wakker

In Nederland zorgen 9.955 huisartsen* samen met hun praktijkteam met hart en ziel voor hun patiënten. Met andere zorgverleners werken ze gezamenlijk aan persoonsgerichte zorg en bieden continue en medisch-generalistische zorg: de vastgestelde kernwaarden. Voor slechts 15 euro per maand* kunnen ruim 17 miljoen Nederlanders elke dag terecht bij hun huisarts, zonder wachtlijst. De ons omringende landen benijden ons daarom. Huisartsen zien dat deze patiëntgerichte en bewezen effectieve zorg in de knel komt door:

Werklast belemmert zorg voor (kwetsbare) patiënten

De alsmaar toenemende werklast is de belangrijkste oorzaak van de huidige spanningen. De noodzakelijke oplossingen zijn te vinden in meer tijd voor de patiënt, de overloop vanuit en samenwerking met aanpalende zorgsectoren, de administratieve lasten en de krapte op de arbeidsmarkt voor huisartsen en ondersteunend personeel. Dit zijn precies de punten waarover afspraken zijn gemaakt in het Hoofdlijnenakkoord Huisartsenzorg. We zien goede initiatieven in het veld, maar niet genoeg om de toenemende en complexere vragen van patiënten te beantwoorden.

Huisartsen hebben haast omdat de druk in de praktijken blijft oplopen, ook doordat de afspraken in het Hoofdlijnenakkoord Medisch Specialistische Zorg regelmatig 'stille substitutie' veroorzaken: zorg van het ziekenhuis wordt verplaatst naar de huisartsenzorg, zonder dat daarvoor goede afspraken zijn gemaakt in de regio. Dat levert extra werk op voor de huisarts. Huisartsen voelen zich vaak tekort schieten in de zorg voor hun kwetsbare patiënten: door wachtlijsten, patiëntenstops, sluitende SEH's en personeelstekorten raken zij tussen wal en schip.

Tekort aan huisartsen & ondersteunend personeel

Er is een huisartsentekort en een tekort aan ondersteunend personeel. Problemen die alleen maar groter worden in de nabije toekomst, wijzen voorspellende cijfers uit. Voor het huisartsentekort hebben we met de overheid afspraken gemaakt, zowel in het hoofdlijnenakkoord als in een plan van aanpak. Het is goed dat er nu zowel op landelijk als regionaal niveau aandacht is voor deze problematiek. De meeste regio's krijgen de komende vijf

jaar te maken met een sterk stijgend tekort aan doktersassistenten of praktijkondersteuners, of allebei. Tegelijkertijd groeit overal het aantal 75-plussers onder de patiënten, en daarmee ook de vraag om (chronische) zorg. Huisartsen maken zich zorgen of zij voldoende doktersassistenten en praktijkondersteuners kunnen vinden om hun patiënten de juiste zorg te kunnen blijven bieden.

24/7 continuïteit van huisartsenzorg staat onder druk

De toegenomen zorgvraag in de praktijk overdag beïnvloedt ook de vraag en de ervaren drukte in de Avond-, Nacht en Weekend-uren (ANW). Huisartsen vinden dat de grenzen zijn bereikt van wat behapbaar is. Vooral de verantwoordelijkheid voor de nachtdiensten op de

huisartsenpost is door de toenemende zorgvraag zwaar, ook omdat er door de krappe arbeidsmarkt voor die uren moeilijker waarnemers zijn te vinden. Als landelijke koepels werken we volop samen aan het terugdringen van de werkdruk in de ANW. Zie praktijkvoorbeeldenanw.lhv.nl.

Uitblijven van investeringen in Organisatie & Infrastructuur (O&I)

Huisartsenorganisaties in de regio maken afspraken over samenwerking met onder meer gemeenten, wijkverpleging, GGZ en ziekenhuizen om het bieden van de juiste zorg op de juiste plek mogelijk te maken. Ook ondersteunen zij individuele huisartsen bij zaken als informatiebeleid, bedrijfsvoering, (multidisciplinaire) gegevensuitwisseling, kwaliteitsbeleid

en arbeidsmarktvaartstukken. Hiermee heeft de huisarts meer tijd voor een goed gesprek met de patiënt. De individuele huisarts kan zich zo richten op zijn kerntaken. De goede afspraken die in het hoofdlijnenakkoord over de bekostiging van organisatie en infrastructuur zijn gemaakt, worden echter nog onvoldoende verzilverd in de contracten.

Op dinsdag 26 november biedt het **Actiecomité Het Roer Moet Om** u een boek aan met daarin talloze verontrustende huisartsenervaringen, om u deelgenoot te maken van de 'stille ramp' die zich voltrekt in de huisartsenpraktijken. Namens de huisartsen in Nederland vragen wij u alles wat binnen uw mogelijkheden ligt te doen om ons te steunen, zodat de huisartsenzorg toegankelijk blijft voor alle Nederlanders en het een aantrekkelijke sector blijft om in te werken.

InEen

Martin Bontje, *voorzitter*

Interfacultair Overleg Huisartsgeneeskunde (IOH)

Henriëtte van der Horst, *voorzitter tot 1 november 2019 & hoogleraar huisartsgeneeskunde*

Patrick Bindels, *voorzitter vanaf 1 november 2019 & hoogleraar huisartsgeneeskunde*

Het Roer Moet Om (HRMO)

Peter de Groof

Huisartsopleiding Nederland (HON)

Erik Koelma, *voorzitter*

Huisarts van de Toekomst

Kasper Maltha

Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV)

Ella Kalsbeek, *voorzitter*

Landelijke Organisatie Van Aspirant Huisartsen (LOVAH)

Charlotte Vreede, *voorzitter*

Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG)

Karen de Bruijn, *waarnemend bestuursvoorzitter*

VPHuisartsen

Dick Groot, *voorzitter*

* Nivel-huisartsenregistratie, peiling 2017

* Kader Huisartsenzorg 2019 bedraagt 3.047,4 miljoen euro. Aantal Nederlanders 2019: 17,3 miljoen.

Begrote kosten per Nederlander voor huisartsenzorg = 176 euro per jaar = afgerond 15 euro per maand.